

A Győri Ítéltábla a dr. Magyar Balázs ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Szabó Antal ügyvéd által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2014. május 22. napján kelt 10.P.21.269/2013/19. számú ítélete ellen az alperes által 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a per fő tárgya tekintetében azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes a videofelvételt készítő kamerák és a video-rögzítő rendszer felperes hozzájárulása nélküli kiépítésével és működtetésével a felperes magánlakáshoz és képmáshoz való személyiségi jogát sértette meg.

Kötelezi a felperest, hogy 8 napon belül lelet kiállítása terhe mellett rójon le az iratoknál 36.000,-(Harminchatezer) forint kereseti illetéket.

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit részben megváltoztatja és mellőzi az alperes elsőfokú perköltségben történő marasztalását.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 19.050 (Tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek házasságát 2009 májusában bontotta fel a Komáromi Járásbíróság, köztük a

házas társi közös vagyon megosztása iránt jelenleg is per van folyamatban. A felek között a házas társi életközösség **2008. november 16.** napján megszakadt, a felperes ezt követően sem a pere felek közös lakóhelyeként szolgáló bábolnai ingatlant, sem a per tárgyát képező **"Település"1**-i nyaralót nem használta, azt megelőzően a felek minden hétvégét a nyaralóban töltötték.

A peres felek közös tulajdonát képező, **"Település"1** ... és ... helyrajzi szám alatt felvett nyaraló ingatlan átépítését a felek még az életközösség fennállta alatt, 2008. évben kezdték meg. Az átépítést megelőzően riasztórendszer volt kialakítva az ingatlanban.

A felperes 2009. tavaszán sikertelenül próbált bejutni a nyaralóba, mert az alperes a zárat lecserélte. Emiatt birtokvédelmi eljárás indult, melynek eredményeként **"Település"1** Község Önkormányzat Jegyzője határozatában kötelezte az alperest a kulcsok, az elektromos vezérlésű kapuhoz távirányító felperes részére történő átadására. A felperes csupán **2012. szeptember 6.** napján - a jegyzői határozat végrehajtása iránt indult eljárás során - vette át az ingatlan kulcsait és a távirányítót. Az ingatlanba bejutva azt tapasztalta, hogy az alperes az ingatlan udvarán és a nyaraló belső helyiségeiben kamerarendszert szereltetett fel.

Az alperes megbízásából eljáró **"A"** Kft. a biztonságtechnikai rendszer fejlesztése során első lépcsőben (2009 áprilisában) egy négycsatornás videórögzítőt szerelt fel négy kültéri kamerával. Második lépcsőben (2009 októberében) a videórendszert kiegészítették egy újabb négycsatornás rögzítővel és három beltéri kamerával. A nyaraló földszintjén kamera került a hálószobába, a nappaliba, az étkezőbe, egy kamera pedig a felső szintre vezető feljáróhoz. Harmadik lépcsőben (2011 júliusában) - figyelemmel arra, hogy időközben a nyaralóba betörtek, és a kamerák képfelvételeinek minősége alapján a behatoló nem volt azonosítható - tíz nagy felbontású IP kamera került a kültérben felhelyezésre, a meglévő kültéri kamerák leszerelése mellett.

A kamerák által felvett kép egy videórögzítő rendszerre került, mely átlagosan 15 napig őrizte meg a felvételt. A felvételhez hozzáférni a házban lévő monitoron keresztül lehetett, mely jelszóval biztosított, teljeskörű jelszóval azonban egyedül az alperes rendelkezik. A nyaraló melletti gondnoki ház gondnoka is rendelkezik jelszóval, azonban a gondnok számítógépére a kamerák által készített felvétel csak az ingatlan riasztórendszerének bekapcsolt állapotában továbbítódik, és csakis az élőkép megtekintésére alkalmas, a felvétel visszanezésére már nem.

A videórögzítő rendszer működése csak jelszóval állítható le, mellyel az alperes rendelkezik, a felperes nem. A felvételek 15 napos megőrzési határidőn belül történő törlése bonyolult, nem felhasználói szintű művelet, erre az alperes sem képes a rendszergazda segítsége nélkül. A kamerarendszer által rögzített felvételek csak a rendszerhez való hozzáférés esetén tehetők át más adathordozóra, az internetes hozzáférés csak akkor biztosított, ha a videómegfigyelő rendszert is rákötik az internetre. A zárt hálózatból adat az internetre csak fizikai csatlakozás és szoftveres beállítás esetén kerülhet.

Felperes módosított keresete első részében - a birtoklás és használat jogára hivatkozva - birtokvédelem keretében kérte annak megállapítását, hogy az alperes jogellenesen zárta őt el attól, hogy a jogerős jegyzői határozat alapján használni tudja a **"Település"**1-i ingatlanokat, továbbá 2009. július 15. napjától 2012. szeptember 6. napja közötti időszakra 100.000 Ft használati díj és járulékaik megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Keresete második - személyiségvédelmi - részében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a személyiségi jogait azzal, hogy engedélye nélkül videótechnikai rendszert és kamerákat helyezett el az ingatlanban. Kérte az alperest olyan tartalmú **nyilatkozat kiadására** kötelezni, melyben elismeri, hogy azzal, hogy a felperes engedélye nélkül telepített és működtetett videótechnikai rendszert illetve kamerákat, megsértette a felperes személyhez fűződő jogait. Kérte, hogy a jogsértő módon készített **felvételeket az alperes semmisítse meg**, és a két ingatlanon engedély nélkül elhelyezett **videotechnikai rendszer egészét és az összes kamerát távolítsa el**, mindezt kétséget kizáró módon igazolja, továbbá fizessen meg felperesnek **1.000.000 Ft nem vagyoni kártérítést**.

Rámutatott, hogy a magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő jog sérelmét jelenti, ha valaki abban a fenyegetettségben él, hogy más személy róla saját lakásában, illetve kertjében hozzájárulása nélkül kép-, vagy hangfelvételt készíthet (BDT 2009.1963.). Azzal, hogy az alperes - a felperes hozzájárulása nélkül - a közös tulajdonú ingatlan közös használatban lévő területeit folyamatosan figyelő és felvételt készítő kamerát folyamatosan működtetett és jelenleg is működtet, megsértette a felperes Ptk. 80. § /1/ bekezdésében szabályozott képmáshoz fűződő személyiségi jogát. E jogsértéshez az is elegendő, hogy a felszerelt készülékek alkalmasak kép-, illetve hangfelvétel készítésére. A kamerák olyan helyeken is telepítésre kerültek, mely az építményben tartózkodók intimitását egyértelműen sérti (hálószoba, a fürdőszobához vezető útvonal) és azok felvételeit nem csupán az alperes,

hanem harmadik fél is (pl. a biztonsági szolgálat vezetője, a gondnok, a rendszer telepítője) is láthatja.

Nem vagyoni kártérítési igényét arra alapította, hogy hiába sikerült érvényt szereznie a jegyző birtokvédelmi határozatának, a „bekamerázással” az ingatlan zavartalan használatától az alperes megfosztotta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy nem valósított meg sem birtokháborító, sem a felperes személyiségi jogait sértő magatartást.

"Település"² Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Jegyzőjének KOZP/52/4/2013. számú végzéséből megállapítható, hogy átadta a **"Település"**¹-i ingatlan kulcsát, és távirányítóját a felperesnek és **a biztonsági rendszer kezeléséhez is kapott a felperes kódot.** Ezután a felperes új birtokvédelmi eljárást nem kezdeményezett az alperessel szemben, így a birtokháborításra vonatkozó keresete alaptalan, s e körben védelmet egyébként is a jegyzőtől kellett volna kérnie. A rendszer kivitelezésére és működtetésére a Ptk. 142. §-a, Ptk. 146. §-a és a Ptk. 4. § /4/ bekezdése alapján jogszerűen került sor. Az ingatlan dombtetőn, erdőszélen található, a nyaraló személy- és vagyonvédelme érdekében került sor a rendszer telepítésére, melyre tulajdonostársként a Ptk. 142. §-a alapján egyedül is jogosult volt. Az ingatlanban 24 órás gondnoki szolgálat működött, így a felperes kulcs és távirányító nélkül is be tudott oda jutni. A biztonsági rendszert működtető szakemberek is a felperes rendelkezésére álltak, azonban a felperes e lehetőséggel sem élt.

A személyiségi jog megsértésével összefüggő keresettel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy **a biztonsági rendszer kiépítésére a felperes tudtával és beleegyezésével került sor, az már a házastársi életközösség fennállása alatt megkezdődött, annak korábban is része volt videokamera.** A riasztórendszer részben a technikai fejlődés, részben az ingatlant érintő betörési cselekmény miatt állt korszerűsítés alatt. Jogsértésről csak akkor lehetne szó, ha az alperes visszaélésszerűen készítene és rögzítene hang-, és képfelvételt a felperesről, ilyenre azonban nem került sor. A felperes nem bizonyította a kamerarendszer működtetését, a felvételkészítés tényét. A kereset tényelőadása szerint a felperes több mint három évig el volt zárva az ingatlan használatától, abba be sem ment, így fizikai és jogi képtelenség, hogy a képmásával, illetve a hangfelvételével az alperes visszaélt.

A felvétel készítése és felhasználása csak visszaélésszerű joggyakorlás esetén személyiségi jogsértő, a konkrét esetben ennek hátterében azonban méltányolható magánérdek (vagyonvédelmi érdek) és közérdek

(bűnmegelőzési és bűnüldözési érdek) áll. Ezzel szemben a keresettel a felperes az életközösség megszakadása utáni vagyoni és érzelmi sérelmeit kívánja orvosoltatni és az nem személyiségvédelmi célzatú (BDT. 2006.1444). Vitatta, hogy a felperest személyiségi hátrány, különösen nem vagyoni kártérítés alkalmazására indokot adó hátrány érte volna.

Az elsőfokú bíróság a használati díj megfizetése iránti kereset vonatkozásában P.21.269/2013/17/I. számú jogerős végzésével a pert megszüntette, majd **ítéletében megállapította**, hogy az alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogait azzal, hogy a felperes engedélye nélkül videófelvételt készítő kamerákat helyezett el a felek közös tulajdonát képező **"Település"1-i** ... és hrsz-ú, felvett, természetben **"Település"1**... . szám alatti ingatlan udvarán, illetve a házban belül. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a fenti ingatlanon elhelyezett 10 db kültéri és 4 db beltéri kamerát távolítsa el. Ezt meghaladóan felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 30.000 Ft perköltséget azzal, hogy ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

Határozata indokolásában rámutatott, hogy a felperes félreérthető módon fogalmazta meg birtokháborítás megállapítása iránti keresetét, az tartalmában a kamerarendszer létezéséből, működéséből fakadó, birtoklásban való zavarás megállapítását, illetve emiatt a birtoklástól való megfosztás megállapítását célozta.

A tulajdonostárs peres felek 2009 májusában elváltak, egymás közti viszonyukban már különállónak tekintendők. Miután a kamerákat kikapcsolni csak a jelszóval rendelkező alperes és a telepítő tudja, és a riasztórendszer hatástalanítása önmagában a kamerarendszert nem kapcsolja ki, így a felperes folyamatosan kamerák általi megfigyelés mellett tud csak tartózkodni a közös tulajdonú ingatlanban, folyamatos felvétel készítése mellett. Ez az állapot kimeríti a birtokháborítás törvényi tényállását. A zavarás fogalma alá sorolható az állandó bírói gyakorlat szerint minden olyan tevékenység, amely a birtok zavartalan használatát lehetetlenné teszi, vagy azt akadályozza, s erre nem ad felhatalmazást az alperes által hivatkozott vagyoni-, vagy személymegóvási érdek, illetve egy későbbi esetleges bizonyítás megkönnyítése, vagy a behatoló beazonosításához fűződő közérdek. Az alperes csak állította, de nem bizonyította, hogy a kamerarendszer kiépítésére a tulajdonostársak szótöbbségen alapuló határozata alapján került sor, ezt cáfolja az, hogy a rendszer fejlesztésére vonatkozó ajánlat az életközösség megszakadása után, 2009 februárjában kelt, s ekkor a felek már válófélben voltak.

A személyhez fűződő jogok megsértése kapcsán - a fentiekkel azonosan - rámutatott, hogy nem igazolta az alperes, hogy hozzájárult volna a felperes a kamerarendszer bővítéséhez. Értékelte, hogy 2012 őszén, amikor két alkalommal kint járt a felperes a **"Település"1-i** ingatlanon szükségképpen készült róla felvétel. E magatartással az alperes megsértette a felperes Ptk. 80. § /1/ bekezdése szerinti képmáshoz fűződő személyiségi jogát, s a rendszer működtetésével a Ptk. 82. §-a által védett magánlakás sérthetetlenségéhez való alapjogát is, mely az emberi méltósághoz való jog, mint általános személyiségi jog alkotóelemeinek egyik nevesített alakzata. Rámutatott, hogy ezen alapjog sérelmét jelenti az is, ha valaki abban a fenyegetettségben él, hogy más személy róla, az egyébként sérthetetlen területen hozzájárulása és tudomása nélkül, kép- vagy hangfelvételeket készíthet (BDT 2009.1963.).

Ez akkor is fennáll, ha - a rendszergazda **"B"** tanúvallomásának megfelelően - a felvételek visszanevezéséhez csak az alperesnek van jogosultsága, és nem bárhol, hanem csupán a perbeli ingatlanban tudja utóbb azokat megtekinteni.

Emiatt a Ptk. 84. § /1/ bekezdése a) pontja alapján megállapította, hogy a video-rögzítő rendszer kiépítésével, s annak folyamatos működtetésével az alperes megsértette a felperes személyiségi jogait, a Ptk. 84. § /1/ bekezdés b./ pontja alapján kötelezte az alperest a kamerák eltávolítására. Alaptalannak találta a Ptk. 84. § /1/ bekezdése c./ pontja szerinti nyilatkozattal történő elégtételadásra, a d) pont szerinti, a felvételek megsemmisítésére, illetve az e) pont szerinti, a nem vagyoni kártérítésre irányuló felperesi keresetet. Ennek kapcsán rámutatott, hogy a felperest nyaralóban, mint magánlakásban érte sérelem, nem mások előtt. A kamerarendszer kiépítésével megvalósuló jogsértésről a mások csak a felperestől szerezhettek tudomást, így nincs olyan személyi kör, mely előtt az elégtétel megismerését biztosítani kellene. A felvételek megsemmisítése szükségtelen, figyelemmel arra, hogy azok 15 nap után automatikusan törölődtek. Álláspontja szerint a felperes nem igazolt olyan jellegű személyiségi hátrányt, mely nem vagyoni kártérítés alkalmazását indokolta tette volna.

Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy az alperes 2014. május 12. napján kelt beadványát az ítélet meghozatalakor már nem vehette figyelembe, mert az a tárgyalás berekesztését követően került előterjesztésre. A pernyertesség-pervesztesség arányát 50 - 50 %-ban állapította meg, ezért a lerótt kereseti illeték felének megfizetésére kötelezte az alperest, kimondva, hogy ezt meghaladóan a felek a költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen elsődlegesen annak részben történő megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítása iránt **az alperes terjesztett elő fellebbezést.**

Lényeges eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság döntése a Pp. 3. § /2/ bekezdését, 213. § /1/ bekezdését és 221. § /1/ bekezdését sérti, mert nem terjed ki valamennyi kereseti kérelemre a döntés, az ítélet indokolása is hiányos, nem öleli fel valamennyi kereseti kérelmet. Az elsőfokú bíróság a tényállást is hiányosan, tévesen állapította meg, ítélete iratellenes ténymegállapításokat tartalmaz.

Nem rögzíti az ítélet, hogy már a 2008. évi átépítést megelőzően is része volt a biztonsági rendszernek videokamera, s ez ellen a felperes soha nem tiltakozott. **Iratellenes az ítélet azon megállapítása is, hogy a video-rögzítő rendszer működésének leállításához a felperes nem rendelkezik jelszóval,** ugyanis az ítélethozatalt megelőzően, 2014. május 12. napján kelt beadványa mellékleteként csatolta a rendszergazda levelét, melyben megadták a felperes számára szükséges jelszót. Az ítélet nem tartalmazza azt sem - amit "B"tanúvallomása igazolt-, hogy utasítást adott a rendszergazdának arra, hogy adja át a kódot a felperesnek, s a (rendszergazda) tanú akként nyilatkozott vallomásában, hogy amennyiben a felperes kérte volna, úgy tájékoztatást nyújtott volna a video-rendszerrel kapcsolatosan, és kódot adott volna valamennyi rendszer működtetéséhez. Álláspontja szerint ezzel igazolta, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Rámutatott, hogy a fentiek szerint hiányos és iratellenes tényállásból **téves jogi következtetésre jutott az elsőfokú bíróság,** hiszen a per folyamán átadott kód birtokában nemcsak az alperes tudja már visszanézni a rögzített képeket, a felperes pedig az ingatlanba történő bejutás után ki tudja kapcsolni a kóddal a video-rögzítő rendszert, s ezáltal róla semmiféle kép- vagy hangfelvétel nem készül.

Utalt arra, hogy a kamerarendszer leszerelésére vonatkozó elsőfokú döntés jogos magánérdekét sérti, hiszen az érintett ingatlan és az alperes volt már bűncselekmény sértettje. E körben megismételte a visszaélés-szerű magatartás kizártságával és a méltányolható magán- és közérdekkel kapcsolatos korábbi előadását.

Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság törvénysértően határozta meg a pervesztesség arányát 50 - 50 %-ban (a helyes arány az alperes javára 10 -

90 % lenne), az elsőfokú ítélet ugyanis mindössze egy kereseti kérelemnek adott helyt a nyolc keresetből, így a döntés a Pp. 81. § /1/ bekezdését is sérti.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg, s érdemben - a másodfokú ítélet szerinti szövegezésbeli pontosítással - helytálló a személyhez fűződő jogsértés megállapítására, a jogsértés abbahagyására és a megelőző állapot helyreállítására vonatkozó, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasító döntése.

Lényeges eljárási szabálysértés hiányában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére az ítélőtábla nem látott lehetőséget. Túlnyomórészt -kisebb mértékű kiegészítés és pontosítás mellett - osztotta az ítélőtábla az elsőfokú ítélet jogi indokolását is, ezért elsődlegesen a fellebbezésben foglaltakra tekintettel tartja szükségesnek az alábbiak kifejtését.

A felperes (2013. december 20. napján kelt) módosított keresete tulajdonjogi (birtokháborításra alapított) része három francia bekezdésben, míg a személyiségi jogokkal összefüggő része öt francia bekezdésben sorolta fel a kereset összetevőit. Ténylegesen a birtokháborításra alapított igény csupán két kereseti összetevőt (egy megállapításra és egy használati díj, valamint annak járulékai megfizetésére irányuló keresetet) tartalmazott, s csupán a kamatigény került önálló francia bekezdésben megjelölésre.

Az elsőfokú bíróság P.21.269/2013/17/I. számú végzésével a használati díj megfizetésére irányuló kereset tekintetében - perfüggőségre hivatkozással - a pert megszüntette, e határozata szükségképpen kiterjed a - Pp. 3. § /2/ bekezdése alapján önálló keresetnek nem tekinthető - járulékidényre is.

Ennek megfelelően az eljárás tárgyát az alperesi fellebbezéssel szemben nem nyolc, hanem tulajdonképpen (hat összetevőből álló) két kereset képezte. Egy dologi jogra alapított - egy összetevőből álló - megállapítási kereset és egy személyiségi jogok megsértésére alapított igény, mely - egyébként egységes személyiségvédelmi igény - keretében öt különböző, a Ptk. 84. § /1/ bekezdése a./ - e./ pontja szerinti személyiségvédelmi szankció alkalmazását kérte a felperes.

Az elsőfokú bíróság döntése mind a rendelkező rész, mind az indokolás tekintetében felölelte a kereset egészét. Az ítélet két rendelkezés kivételével a keresetet elutasította („a bíróság a felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította" fordulattal.) Az egyes személyiségvédelmi szankciók tekintetében az ítélet elkülönített, részletes indokolást is tartalmaz, az alperes fellebbezései ezzel ellentétes hivatkozásai iratellenesek.

Az elsőfokú bíróság a rendelkező rész fenti megfogalmazásából következően elutasította a birtokháborítás tényének megállapításával kapcsolatos felperesi keresetet is, ennek indokolása azonban hiányos, ezért azt az ítéltábla az alábbiakkal egészíti ki. Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes személyiségi jogait sértő magatartás jellegében egyben birtokháborítást is megvalósított. A birtokháborítással összefüggésben is előterjesztett megállapítás iránti kereset elutasításának indoka az, hogy - ezt megengedő anyagi vagy eljárásjogi rendelkezés hiányában - külön megállapítási keresetnek a Pp.123.§. feltételei hiányában nincs helye, ugyanis a megállapítási kereset a felperes jogainak alperessel szembeni megóvása érdekében nem szükséges és a felperes a birtokháborító magatartáshoz kapcsolódóan teljesítést (marasztalást) is követelhetett.

Az elsőfokú ítélet tényállása sem tekinthető hiányosnak, tévesnek, iratellenesnek. Az ítélet utolsó bekezdésében helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes által - a tárgyalás berekesztését követően - 2014. május 14. napján előterjesztett beadványt és az ahhoz csatolt mellékletet már nem vehette figyelembe. Emiatt az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása azt is helytállóan rögzítette, hogy a felperes a video-rögzítő rendszer használatához szükséges jelszóval nem rendelkezett.

Az ítéltábla álláspontja szerint minden alapot nélkülöző az alperes azon jogi érvelése, hogy a video-rögzítő rendszer és az ahhoz tartozó kamerák rendszerének kiépítése a Ptk. 142. §-a szerinti, az állag megóvásához és fenntartásához feltétlenül szükséges munkálatnak tekinthető, melynek kialakítására egyoldalú döntésével jogosult volt. A beruházás jellegétől függetlenül irányadó az a tulajdonostársak viszonylatában, hogy a Ptk. 140. § /1/ bekezdése alapján a birtoklás és használat jogát egyik tulajdonostárs sem gyakorolhatja a többi tulajdonostárs jogának és a dologhoz fűződő törvényes érdekeinek sérelmére. Ennek megfelelően főszabályként érvényesül az, hogy a tulajdonostárs birtoklással, illetve használattal összefüggő cselekménye (ideértve a perbeli beruházást is) vagy azok hatása nem sértheti a másik tulajdonostárs személyiségi jogait.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy mind a video-rögzítő és a kamerarendszer kiépítése, mind annak működtetése a felperes személyhez fűződő jogait sértette. A perbeli rendszer kialakítása és működtetése a felperes magánszférájának autonómiájához (intimitásához), a magánlakáshoz, a rendszer működtetése a képmáshoz fűződő személyiségi jog sérelmével járt.

A Ptk. 82. §-a szerint a törvény védi a magánlakáshoz - és ennek tekintendő a perbeli nyaraló is - és a jogi személy céljaira szolgáló helyiségekhez fűződő jogot. E védelem szempontjából nincs jelentősége a használat jogcímének, és az ingatlan besorolásának sem.

A törvény értelme az, hogy védelmet biztosít minden olyan (tilos) magatartással szemben, amely a magánszemélyt a lakásban folytatott és belátása szerint alakított életvitelében zavarja, vagy akadályozza. Az emberi méltósághoz való jogban implicite rejlő magánszférához való jog, az önmegvalósítás joga, és a személyiség szabad kibontakoztatása, illetve az autonómia védelme ad kiemelt jelentőséget a magánlakáshoz való jognak. A magánlakás a magánszféra tárgyi kerete, magánszemélyek esetében az emberi autonómia megvalósításának tere. Mindenki igényelheti, hogy életének, tevékenységének azt a terét, amelyben a magánszférája (autonómiája) megvalósul mások tartsák tiszteletben, oda jogellenesen senki ne hatoljon be, vagy azt más módon meg ne zavarja.

Ebbe a rendbe csak törvény engedélyével vagy a jogosult hozzájárulásával avatkozhat be bárki (akár magánszemély, akár az államhatalom), s a védelem a tulajdonostársakat a közös vagyontárgy használati rendjének térbeli vagy időben történő megosztása mellett - ahhoz igazodóan - egymással szemben is megilleti.

A konkrét esetben a közös tulajdonú nyaraló akár térben, akár időben megosztott zavartalan használatát sérti az, hogy az alperes az ingatlan egészében folyamatosan működő - felvételt is készítő - kamerákat helyezett el, melyet a jelszóval rendelkezők a video-rögzítő rendszer felperes általi kikapcsolása esetén is bármikor működésbe hozhatnak. (Az ítélet tábla e körben egyetért a felperes által is felhívott BDT 2009.1963. számon közzétett eseti döntésben foglalt jogi állásponttal.)

A Ptk. 75. § /3/ bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult, feltéve, hogy a hozzájárulás megadása társadalmi érdeket nem sért, vagy veszélyeztet.

Kiemeli az ítéletábra, hogy az alperes a per során nem tudott igazolni olyan, a beruházás elvégzéséhez kapcsolódó felperesi hozzájárulást, mely egyben a Ptk. 75. § /3/ bekezdése szerint, a személyiségi jogok sérelmét kizáró jogosulti hozzájárulásnak volna tekinthető. A kamerarendszer kiépítésének árajánlata dátumából következően a munkákhoz a felperes nem járult hozzá. A felperes ellentétes állításával szemben azt az előadását sem igazolta az alperes, hogy már az életközösség alatt működtetett korábbi biztonsági rendszer is tartalmazott kamerát, s az nem került leszerelésre.

A jogsértő állapot fenntartása az alperes által hivatkozott méltányolható magánérdekre vagy közérdekre hivatkozással sem indokolható, a vagyonvédelem olyan rendszerét köteles alkalmazni az alperes, mely legkevésbé korlátozza tulajdonostársát az ingatlan zavartalan használatában.

A jogellenes helyzetet a tárgyalás berekesztését követően a felperes részére biztosított, a videorögzítő rendszer használatához szükséges kód és jelszó sem orvosolja maradéktalanul, hiszen a kikapcsolt rendszer a felperes tudta nélkül is bármikor működésbe hozható más jelszóval és kóddal rendelkező személyek részéről, illetve életszerű az a hivatkozás is, hogy a nyaraló intimitást igénylő helyiségeiben elhelyezett kamerák, pusztán létük miatt - még a kapcsolódó video rögzítő rendszer kiiktatása esetén is - zavarják a felperest a nyaralóban folytatni kívánt tevékenységében.

Az elsőfokú bíróság nem a Ptk. 80. § /2/ bekezdése, hanem a Ptk. 80. § /1/ bekezdése alapján állapította meg, hogy az alperesi kereset szerinti magatartás megsértette a felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát is, hiszen 2012 őszén az ingatlan kulcsai és a távirányító birtokában legalább két alkalommal járt a felperes az ingatlanban.

A videorögzítő rendszerhez biztosított kód újabb felvétel - hozzájárulás nélkül történő - készítésének teljes mértékű kizárására nem alkalmas, s emellett a kamerák léte a videorögzítő-rendszer kikapcsolt állapotában is zavaró hatást fejt ki, ezért a jogsértés megállapításán túlmenően (Ptk. 84. § /1/ bekezdés a./ pont) helyesen rendelkezett az elsőfokú bíróság valamennyi kamera eltávolításáról.

Észlelte az ítéletábra, hogy a felperes a kereseti illetéket a tárgyi keresethalmazat két eleme közül csak a birtokháborítás megállapítására irányuló kereset tekintetében róta le, ezért - az Itv. 39.§.(3) bekezdés b) pontja és az Itv. 42.§. (1) bekezdése szerinti- hiányzó illeték lerovására lelet kiállításának terhével hívta fel.

Részben alapos az alperes fellebbezése az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezés tekintetében. A konkrét esetben a személyiségi jogi kereset esetében a perértéket az 1.000.000,-Ft összegű nem vagyoni kárigény határozta meg. Ehhez képest a tárgyi keresethalmazatból kizárólag a személyiségi jogi kereset egy része (az objektív szankciók egy része) bizonyult alaposnak, míg a birtokvédelmi (meg nem határozható perértékű) kereset egészében alaptalan volt. Emiatt a pernyertesség-pervesztesség becsülhető aránya az alperesre kedvezőbben 2/3-1/3. Erre tekintettel - a felperes által a személyiségi jogi kereset kapcsán lerótt illeték figyelembe vétele mellett - a Pp. 81.§ (1) bekezdésének alkalmazásával az ítéltábla akként rendelkezett, hogy mindegyik fél viseli a saját elsőfokú költségét.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla a Pp.253.§. (2) bekezdése alapján a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét - a rendelkező rész ítélezési gyakorlatnak megfelelő, a jogsértő cselekményt és a megsértett személyiségi jogot konkrétan is nevesítő pontosításával - helybenhagyta, míg az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezés tekintetében részben megváltoztatta.

Az alperes fellebbezése csak a fellebbezési perérték szempontjából súlytalan perköltség tekintetében bizonyult részben alaposnak, ezért a másodfokú eljárással kapcsolatos költségét az alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján maga viseli, egyúttal köteles a felperes oldalán felmerült másodfokú költség, a 32/2003 (VIII.22.) IM. rendelet 3.§. (3) és (5) bekezdése és 4/A.§-a szerint meghatározott mértékű ügyvédi munkadíj megtérítésére.

Győr, 2015. évi január hó 15. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

Kiadmány hitelül:

Kiadó